

दशमता (दशन् + सतन्) f. N. einer Vishṭuti des Saptadaçastoma, wo die Verse eines Trka in der Ordnung 11123, 12223, 1222363 wiederholt sind, PAÑKAV. Br. 2, 7.

दशसाकृत् (दशन् + सा^०) 1) n. zehn Tausend: भूतानाम् HARIV. 13900. 185. — 2) adj. aus zehn Tausend bestehend, zehn Tausend bildend: गवां वर्गाः MBH. 4, 289. अनीकं दशसाकृत् रथानां वातरंक्षाम् R. 6, 73, 34. इषून् MBH. 1, 4100. 2, 1839.

दशसाकृत्क (wie eben) adj. aus 10,000 bestehend: भाग HARIV. 6312. दशस्तोम (दशन् + स्तोम) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 218.

दशस्य्, दशस्यति 1) Dienste leisten, verehren, colere; Jmd (acc.) gefällig —, hülfreich sein: कौतारमग्निं मनुषो निषेदुर्दशस्यत् उशिः शंसमायोः RV. 5, 3, 4 (vgl. 4, 6, 11, wo नमस्यत्). रात्रीभिरस्मा अर्कभिर्दशस्यत् 10, 10, 9. शचीभिर्ना दिवा नक्तं दशस्यत् 1, 139, 5. 158, 1. 8, 20, 24. वृषा वां मेघो वृषणा पोषाय गोर्न सेके मनुषो दशस्यन् 1, 181, 8. 6, 50, 11. 7, 28, 4. 56, 17. 8, 16, 12. — 2) Jmd (dat.) zu Gefallen thun, gewähren: वि चक्रमे पृथिवीमेष एतां नेत्राय विष्णुर्मनुषे दशस्यन् RV. 7, 100, 4. कावाय शश्रुतीर्दशस्यत् 8, 5, 23. नक्तिः परिष्टिर्मघस्यं ते यद्वापुषे दशस्यति 7, 6, 1, 61, 11. 6, 26, 6. 6, 22, 6. अर्पत्याय दशस्यन् 7, 5, 7. 8, 31, 9. — दशस्. worauf दशस्य् zunächst zurückzuführen wäre, ist viell. auch in दशस्यत्य anzunehmen; vgl. दाष्.

— आ 1) in Ehren halten: अतो न आ नृनतिधीनतः पत्नीर्दशस्यत् RV. 5, 50, 3. एवा नो अमे वित्त्वा दशस्य 7, 43, 5. — 2) gewähren: कृदा न इन्द्राय आ दशस्येः RV. 7, 37, 3.

— सम् schenken so v. a. verzeihen: कृतं चिदेनः सं मुहे दशस्य RV. 3, 7, 10.

दशस्यौ (von दशस्य्) f. im gleichlaut. instr. Jmd (dat.) zu Gefallen: इरावती धेनुमती हि भूतं सूयवन्ति नो मनुषे दशस्यौ RV. 7, 99, 3.

दशकरा (दशन् + करा) f. Bein. der die zehn Sünden entfernenden Gāṅgā; nach ihr ein Festtag am 10ten Tage der 1sten Hälfte des Monats Gjaishṭha benannt As. Res. 3, 283. °स्तोत्र Verz. d. B. H. No. 1351.

दशकृतार (दशन् + कृत्) m. (sc. मन्त्र) ein best. liturgischer Abschnitt (in welchem die 10 Opfergeräthe genannt sind, Śā. zu TAHT. Ā. 3, 1, 1. der Anuvāka चित्तिः सुक् Schol. zu LĀTJ.): स एतं दशकृतारमपश्यत् TBa. 2, 2, 1. 6. 3, 14, 1. PAÑKAV. Br. 23, 4. LĀTJ. 10, 12, 10. wohl mit dem Mantra Daçahotar verbunden in der Stelle: स एतं दशकृतारं यज्ञक्रतुमपश्यदग्निहोत्रम् ÇĀÑK. Ça. 10, 14, 3.

दशा f. 1) die am Ende eines Gewebes hervorragenden Zettelfäden; Fransen, Verbrämung eines Gewandes, pl. AK. 2, 6, 3, 15. TRIK. 3, 5, 6 (m. pl.). H. 667. an. 2, 549. MED. Ç. 7. वासः प्राग्दशं वेदग्दशं वा ÇAT. Ba. 3, 3, 2, 9. LĀTJ. 3, 6, 21. KĀTJ. Ça. 7, 2, 19. ĀÇV. GRHJ. 4, 4. अथानि वस्त्रदशानां ग्रन्थीन्वध्रीत Gobh. 4, 9, 5. KAUC. 77. 80. कृष्णदश LĀTJ. 8, 6, 13. KĀTJ. Ça. 22, 4, 13. ऊर्षादशाः 4, 1, 17. वसनस्य दशा (sg.) M. 3, 44. किन्वा इवाम्बरपटस्य दशाः पतति MBĀK. 76, 17. 10, 9. PAÑKAT. I, 160. VARĀH. BRH. S. 72, 1. अर्पदश MBH. 13, 5040. सद्दश 12, 6297. दशापवित्रं ein mit Fransen oder dergl. versehenes Seichtuch für den Soma ÇAT. Ba. 4, 2, 2, 11; vgl. 1, 3, 28. AIT. Br. 7, 32. — 2) Lampendocht H. an. MED. तैलं चोपकल्पयेत् तौमदशां च Gobh. 4, 2, 23. BHART. 3, 1. KUMĀR. 4, 30. दशात् Ende des Lampendochts und zugleich Ende des Lebens RAGH. 12, 1. — 3) (Lebensdocht) Lebenslage,

III. Theil.

Lebensschicksal; Lebensalter; Gemüthszustand AK. 3, 4, 39, 218. H. 565. 1377. H. an. MED. दशा कृतात्तोपकृतेपमाविला किमत्र शक्यं पुरुषेषा चेष्टितुम् R. GOBR. 2, 61, 34. 3, 75, 39. तां दशामागतो दीनाम् 60. दशाभिरापदायाति राज्ञो धिक्कञ्चलां श्रियम् 6, 93, 43. प्रातव्यो ऽयं दशयोगो मया 98, 30. नीचैर्गच्छत्युपरि च दशा चक्रनेमिक्रमेण MEGB. 108. दशामु विषमामु PAÑKAT. I, 381. येनाकमेतामपि दशां प्रातः 69, 5. लुधानिराधादृत्यो दशा यास्यति 70, 5. अतमदशात्तरेषु ÇĀK. 77. HIT. I, 201. दशाविशेषे शांतिः करणीया 36, 5. येनावयोर्भवति शापदशोपशांतिः KATHĀS. 7, 143. प्रशात्ता सा दशा मम 23, 279. BUĀG. P. 1, 8, 31. यौवनं HIT. 10, 19. दारक्रियायोग्यदशं च पुत्रम् RAGH. 5, 40. दशात्ते शोषितं वृद्धम् HARIV. 4394. दशात्तमुपेयिवान् RAGH. 12, 1. अत्रणादर्शनाद्वापि मिथः संवहरागयोः । दशाविशेषो यो ऽप्राप्तो पूर्वरागः स उच्यते ॥ ŚĀH. D. 77, 17. कामदशाः 21. In der Astrol. das von den Sternen abhängige Schicksal eines Menschen und die ein solches Schicksal hervorrufofende Stellung der Sterne VARĀH. BRH. S. 69, 6. LAÇHUĀ. 7, 1. fgg. 9, 25. BRH. 8, 1. fgg. 11, 19. 12, 19. °पाक BRH. S. 94, 62. °फल 68, 26. BRH. 8, 19. °विभाग 27, 1. — Verz. d. B. H. No. 868. 874. 878. 881. Vgl. अर्त्तदशा. — 4) der Geist (चेतस्) AÇĀJAP. im ÇKDR.

दशांश (दशन् + शंश) m. sg. wohl zehn Theile, das Zehnfache Verz. d. Oxf. H. 103, a, N. 1.

दशाकर्ष (दशा Docht + आकर्ष oder कर्ष) m. Lampe H. 687. °कर्षिन् m. dass. HĀR. 24.

दशात् (दशन् + अत्) adj. zehnjüdig; m. Bez. eines best. Zauberspruches gegen Geister, welche in Waffen hausen, R. 1, 30, 5 (GOBR. 31, 6).

दशान्तर (दशन् + अन्तर) adj. zehnsilbig: वरुणो दशान्तरेण विराजमुदस्यत् VS. 9, 33. ÇAT. Br. 1, 1, 2, 22. 3, 3, 2, 17. 10, 3, 2, 8.

दशाङ्गुल (दशन् + अङ्गुलि) 1) adj. zehn Finger lang: शङ्कु M. 8, 271. — 2) n. Wassermelone BHĀVAPR. im ÇKDR. NIGH. PR.

दशादशिन् s. u. दशदशिन्.

दशाधिपति (दशन् + अधि^०) m. ein Befehlshaber über zehn Mann MBH. 12, 3712.

दशानन (दशन् + आनन) adj. zehngesichtig; m. Bein. Rāvaṇa's ÇABDAR. im ÇKDR. R. 3, 39, 8. 43, 6. 6, 5, 21. RAGH. 10, 76.

दशानिक m. = दत्ती Croton polyandrum Roxb. oder Croton Tiglitum Lin. ÇABDAR. im ÇKDR.

दशानुगान (दशन् + अनु^०) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 218. दिशो जतं दशानुगानम् 219.

दशामय m. Bein. Çiva's H. Ç. 43. — Entweder von दशा oder दशन् + आमय.

दशारित्र s. u. अरित्र.

दशारुक्ता (दशा 1. + रुक्ता oder आरुक्ता) f. eine best. Pflanze, = कैवर्तिका RĀGĀN. im ÇKDR. Das eben angeführte Synonym, welches auf कैवर्त Fischer zurückgeht, könnte eine Form दशारुक्ता vermuthen lassen; aber ein anderes Synonym वस्त्ररङ्गा bestätigt die Richtigkeit der anderen Form: die Pflanze ist so benannt, weil sie an Kleider sich heftet.

दशार्ण gaṇa विमुक्तादि zu P. 5, 2, 61. 1) m. pl. N. pr. eines Volkes im Südosten von Madhjadeça VARĀH. BRH. S. 3, 40. 10, 15. 14, 10. 16, 26. 31, 11. MBH. 1, 4449. 2, 1063. 1189. 4, 12. 144. 6, 348. 350. 362 (VP. 186.